

////////////////////////////////////
*Projectgroep MOW – Proces
Omgevingsvergunning*

Vlaamse Brede Heroverweging

////////////////////////////////////

Datum: 29.06.2021

Status: Definitief

start van de werken, cost overruns stijgen met 5,0%¹. Cost overruns komen voor wanneer de finale kosten van een project hoger zijn dan de initieel geraamde kosten. Dit toont aan dat de lengte van de pre-constructie fase een invloed heeft op de totale kostprijs van een project, wat het zo kort mogelijk houden van deze fase van essentieel belang maakt. Gelet op het feit dat het verkrijgen van een omgevingsvergunning in veel grote infrastructuurprojecten een cruciale rol speelt in het realiseren van deze projecten, worden de vertragende en kostenverhogende knelpunten in de bestaande procedure geïnventariseerd en op basis van een steekproef van projecten binnen de verschillende entiteiten van het beleidsdomein gekwantificeerd.

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, werd er in dialoog gegaan met het Departement Omgeving. Alle projecten waarvan de omgevingsvergunning door de Vlaamse Overheid in de periode van 2017 tot 2020 werd aangevraagd en verkregen, met als Voorwerptype 'Infrastructuur' en als Functie en Handeling één van de voorgestelde opties in tabel 1 en 2, werden geselecteerd in de toepassing waarover het Departement Omgeving beschikte.

Tabel 1: Functies

Functie	
Autosnelweg	Tram en metro
Bevaarbare natuurlijke waterloop	Voetwegen en fietswegen
Gewestweg	Waterbeheers- en waterbouwkundige werken
Kanaal of dok	Waterloop van de eerste categorie
Kustverdediging en Havenhoofden	Waterloop van de tweede categorie
Niet ingedeelde waterloop	

Tabel 2: Handelingen

Handeling
Nieuwbouw of aanleggen
Verbouwen / Wijzigen Infrastructuur

Een totale lijst van 1755 projecten werd verkregen. Uit deze lijst werden in eerste instantie de projecten geselecteerd die een volledige vergunning hadden verkregen. Daarna werden de projecten die meer dan één keer voorkwamen op basis van hun omgevingsnummer verwijderd. Een tussentotaal van 394 projecten werd bekomen. Aan deze projecten werden vervolgens op basis van de Project naam een entiteit toegekend. Van de 394 projecten, konden 138 projecten niet toegewezen worden aan een entiteit van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken, deze werden vervolgens uitgesloten uit de studie. Een totale populatie van 256 projecten werd verkregen. Deze projecten werden toegewezen aan de bijhorende entiteit en op basis van de relatieve waarden werd het aantal projecten per entiteit berekend om een steekproef van 30 projecten te bekomen. Hierbij werd ook rekening gehouden met een representatieve geografische spreiding (per provincie) en MER-plichtige dossiers.

¹ Cantarelli, C. C., van Wee, B., Molin, E. J., & Flyvbjerg, B. (2012). Different cost performance: different determinants?: The case of cost overruns in Dutch transport infrastructure projects. *Transport Policy*, 22, 88-95.

personeelslid of een extern studiebureau. Indien de aanvraag intern wordt ingediend, betekent dit een gemiddelde kost van €818,38 per project, indien dit door externe personen gebeurt kost dit gemiddeld €3.437,50². Er moet hierbij wel opgemerkt worden dat twee projecten uit de steekproef extrema's zijn, hier waren 300 en 166 uur nodig om de aanvraag in te dienen. Indien deze projecten buiten beschouwing gelaten worden, wordt een nieuw aangepast gemiddelde van 16,32 uur bekomen. Dit vertaalt zich in een gemiddelde van €388,50 interne en €1.631,82 externe kosten per project.

De doorlooptijd voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning zou in de voorstelling van het meest eenvoudige dossierverloop 135 dagen in beslag nemen. Er zijn 30 dagen nodig tussen de aanvraag en de volledig- en ontvankelijkheidsverklaring en nog eens 105 dagen tot het bekomen van een beslissing. Dit geldt voor werken onderhevig aan openbaar onderzoek. Zie onderstaand schema voor een overzicht.

² Kostprijs intern personeelslid op basis van salarisschaal A1-ingenieur met 6 jaar anciënniteit (=23,81 euro per uur). Kostprijs extern studiebureau op basis van bestaande raamcontracten studie-ingenieurs met minstens 5 jaar ervaring (=100 euro per uur).

Gemiddeld gezien is de doorlooptijd 210 dagen in de onderzochte steekproef. Er moet wel opgemerkt worden dat de steekproef ook projecten bevat die meer dan één keer een aanvraag voor een omgevingsvergunning hebben moeten indienen. Wanneer er enkel gekeken wordt naar projecten die meteen na de eerste aanvraag hun omgevingsvergunning hebben gekregen, komt dit gemiddelde op 165,74 dagen. Dit is 30,74 dagen langer dan de verwachte doorlooptijden. Er waren slechts zeven projecten waarvoor de omgevingsvergunning verkregen werd binnen de standaard doorlooptijd van 135 dagen. Voor drie projecten liep deze doorlooptijd zelfs op tot 210, 244 en 316 dagen. Indien er vervolgens gekeken wordt naar projecten waarvoor meerdere aanvragen werden gedaan, werd een gemiddelde van 270,14 dagen bekomen.

Gemiddeld werd een aanvraag in de steekproef van projecten 1,45 keer ingediend. Voor 19 projecten moest de aanvraag slechts één keer ingediend worden, voor 13 projecten twee keer en voor één project drie keer. Voor drie projecten uit de steekproef werd deze informatie niet gegeven. Van de 14 projecten waarvoor de aanvraag opnieuw ingediend moest worden, was dit voor 36% voor inhoudelijke redenen, voor 29% door onvolledigheid, voor 21% voor vormelijke redenen en voor 7% voor zowel vormelijk als inhoudelijke redenen. Voor één project (7%) werd geen informatie gegeven.

De kosten om de nodige aanpassingen uit te voeren worden voor tien van de veertien projecten geraamd op € 79.168,67. Van deze kosten werd € 12.285,67 intern opgelopen en € 66.883,00 extern³.

Hier moet echter ook opgenomen worden dat voorgaande kosten enkel aanpassingen na een eerste indiening bevatten. Vaak moeten documenten aangepast worden aan de vereisten van de tool 'het omgevingsloket', moeten extra plannen voorzien worden of bijkomende onderzoeken gebeuren. Voor één project werd aangegeven dat het wijzigen van de documenten naar 'het omgevingsloket' vertaald kon worden in additionele kost van €26.917,64. Voor 17 projecten waarvoor de finale kost beschikbaar was of een reële inschatting van de finale kosten gemaakt kon worden, is de finale kost gemiddeld 0,35% hoger dan het gunningsbedrag. Voor twee projecten loopt dit percentage op tot 18,41% en 23,19%. Een deel van dit percentage valt te wijten aan een langere doorlooptijd van het project en bijkomende kosten opgelopen voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning.

De volledige analyse kan worden teruggevonden in de Excel in bijlage 1.

---

³ De omgevingsvergunning voor één project uit de steekproef werd tijdens de werken vernietigd. Dit zorgde bijgevolg voor een meerkost van circa 200.000 euro (excl BTW) door een schadeclaim van de aannemer en het opnieuw moeten opmaken van een GRUP. Deze kosten werden niet in dit bedrag opgenomen.

BIJLAGE : RESULTATEN STEEKPROEF

Doorlooptijd (dagen)	Aantal keer ingediend	Aantal keer opnieuw ingediend
139	2	1x opnieuw ingediend
137	1	nvt
213	2	1x (denk ik)
110	2	1ste keer ingediend einde 2016 –
69	1	/
169	2	1 keer
135	1	0
382	2	1 keer
180	1	1x
104	1	Dossier werd slechts eenmaal
279	2	datum eerste indiening:
523	3	3 keer
112	1	18/06/2018 Bijkomende
316	1	0
75	1	NVT
191	1	0
359	2	Het dossier werd 2 keer
210	1	Het dossier werd 1 keer
244	1	Het dossier werd 1 keer
194	1	Het dossier werd 1 keer
180	1	1 keer
195	2	Er is een wijzigingsverzoek
134	1	0
480	2	Het dossier werd 2 maal
180	2	Eerste aanvraag had betrekking
203	1	Het dossier werd 1x ingediend
182	1	1 keer
201	1	Eerste keer - goede keer
303	2	Twee keer, omwille van oude
150	1	ingediend op 31/10/18
300	2	1ste indiening: 01/09/2018
150	2	ingediend (1ste keer) op
132	1	0 keer
	1,454545455	

Aantal keer ingediend	Aantal van	Aantal keer ingediend
	1	19
	2	13
	3	1
/		3
Eindtotaal		36

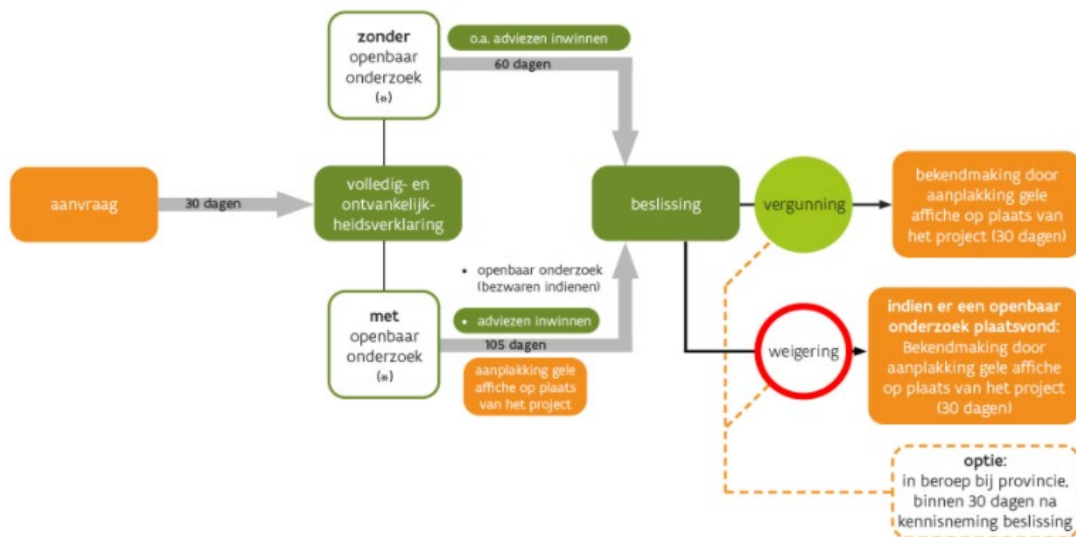
Reden vorm/volledigheid/inhoud	Aantal van	Reden vorm/volledigheid/inhoud	
Inhoudelijk	5		36%
Inhoudelijk/Vormelijk	1		7%
NA	1		7%
Onvolledigheid	4		29%
Vormelijk	3		21%
(leeg)			
Eindtotaal	14		

Type	Kostprijs per uur	Kostprijs per dag
Intern Ingenieur 6j ervaring (statutair)	€ 23,81	€ 190,46
Extern ingenieur >5j ervaring	€ 100,00	€ 800,00

Doorlooptijd omgevingsvergunning met openbaar onderzoek 135 dagen

Verloop doorsnee omgevingsvergunning

● = taak aanvrager   ● = taak overheid

(*) Welke werken onderhevig zijn aan een openbaar onderzoek, is wettelijk bepaald

DEPARTEMENT
OMGEVING

Disclaimer

Let op: dit schema is een voorstelling van het meest eenvoudige dossierverloop. In dit schema werd geen rekening gehouden met elementen die de termijnen kunnen verlengen.

Bvb:

- Bevoegde overheid vraagt om de ingediende aanvraag te vervolledigen
- Aanvrager wil nog aanpassingen indienen
- Er is een advies nodig van de omgevingsvergunningscommissie.
- Er is een beslissing nodig van de gemeenteraad.
- ...